

Riktlinjer för handläggning av parkeringstillstånd för rörelsehindrade

Antagen av kommunstyrelsen
den 4 maj 2022, § 98.

1.1 Inledning

Dessa riktlinjer reglerar myndighetsutövning för parkeringstillstånd för rörelsehindrade enligt trafikförordningen 13 kap. (1998:1276) och Transportstyrelsens författningssamling (TSFS 2009:73).

Parkeringstillstånd för rörelsehindrad är ett undantag från lokala trafikföreskrifter om parkering på allmän plats i hela Sverige. Tillståndet syftar till att göra samhället tillgängligt för alla och gäller även i de flesta länder i Europa. Parkering med parkeringstillståndet gäller enligt 13 kap 8 § i trafikförordningen.

2 Parkeringstillstånd för rörelsehindrade

2.1 Vem har rätt till parkeringstillstånd?

För att beviljas parkeringstillstånd krävs att den sökande är folkbokförd i Melleruds kommun. Även den som inte är folkbokförd i riket kan ansöka om parkeringstillstånd i den kommun där personen vistas.

Enligt trafikförordningen 13 kap 8 § krävs det att den sökande har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand. Tillståndet kan utfärdas både till rörelsehindrade som själva kör motordrivna fordon eller till rörelsehindrade som medföljer som passagerare och som stadigvarande har ett omfattande tillsynsbehov utanför fordonet. Rörelsehindret ska ha en beräknad varaktighet om minst sex månader efter individuell prövning.

Den enskilde kan inte samtidigt beviljas parkeringstillstånd både som förare och passagerare.

2.1.1 Behovsgrupper

Förare

De bakomliggande orsakerna till rörelsehindret kan vara av olika slag. Avgörande för att parkeringstillstånd ska beviljas är att rörelsehindret medför att den sökande endast med väsentliga svårigheter kan förflytta sig på egen hand till eller från fordonet på plan mark och med de eventuella hjälpmedel som står till förfogande.

Exempel på rörelsehinder som kan ge rätt till parkeringstillstånd för person som själv kör fordonet:

Nedsatt gång- och rörelseförmåga som är stadigvarande och medför att sökande, trots hjälpmedel har begränsade möjligheter att förflytta sig på egen hand. Förflyttning som är mycket långsam eller är förenad med svår smärta är exempel på omständigheter som kan vägas in i bedömningen.

Psykisk funktionsnedsättning som medför att sökande inte kan gå över öppna ytor, eller inte kan avlägsna sig för långt från en känd omgivning som t ex bilen. En sådan nedsättning ska vara väl styrkt av specialistläkare.

Passagerare

Utgångspunkten är att den sökande har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand. Dessutom krävs att det föreligger särskilda skäl som alltid ska kunna styrkas av läkare.

Särskilda skäl kan vara att den rörelsehindrade inte klarar att bli avsläppt intill fordonet eller vid besöksadressen och vänta ensam medan föraren parkerar fordonet. Enligt Transportstyrelsen ska den sökande ha ett så betydande tillsynsbehov att han eller hon inte kan lämnas ensam för en kortare stund.

Exempel på särskilda skäl som kan ge rätt till parkeringstillstånd för rörelsehindrad person som är passagerare och inte själv kör fordonet:

Olika rörelsehinder som medför att sökande inte korta stunder kan klara sig på egen hand utan ständigt stöd eller tillsyn av föraren. Exempel kan vara svår balansrubbing, svår yrsel, förvirringstillstånd samt stark psykisk oro som är styrkt av specialistläkare.

Rörelsehindrad person som saknar förmåga att påkalla hjälp.

Små barn som är i behov av omfattande utrustning, som är svår att förflytta längre sträckor utanför fordonet.

Om omständigheterna kräver det får fordon stannas eller parkeras även om förbud meddelats genom lokal trafikföreskrift när det används vid transport av sjuka eller rörelsehindrade. Detta gäller endast om omständigheterna kräver det och särskild försiktighet iakttas enligt trafikförordningen 11 kap 9 § 7.

2.1.2 När kan parkeringstillstånd inte beviljas?

Parkeringstillstånd kan inte beviljas:

- För tillfälliga rörelsehinder eller sjukdomar. Innan behandling eller rehabilitering visat att rörelsehindret blir bestående, eller har en varaktighet på minst sex månader efter individuell prövning
- Vid rörelsehinder som endast medför väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand under korta perioder berättigar i regel inte till parkeringstillstånd
- Enbart på grund av magproblem eller tarminfektion som medför att en person kan få akut behov av toalett.
- Enbart svårighet att bära utgör inte grund för ett parkeringstillstånd. Bedömning utgår alltid ifrån gångförmågan på plan mark när personen inte har något att bära.
- Enbart svårighet att ta sig i och ur bilen utgör inte grund för parkeringstillstånd.
- Passagerare som endast behöver stort parkeringsutrymme för förflyttning till rullstol eftersom förflyttningen kan ske innan föraren parkerar bilen.
- Till synskadad person utan rörelsehinder.

3 Ansökan och beslut

3.1 Ansökan om parkeringstillstånd

3.1.1 Utredning

Vid varje ny ansökan ska den sökande bifoga ett läkarintyg. Läkarintyget får inte vara äldre än tre månader. Vid särskilda omständigheter kan handläggaren besluta att frångå kravet på läkarintyg, detta kan endast göras då rörelsehindret enligt föregående läkarintyg är bestående och lämnades vid föregående ansökningstillfälle.

Om sökande inte själv kan skriva under ansökan måste en vårdnadshavare eller av överförmyndaren beslutad person kunna styrka sin behörighet att skriva under i den sökandes namn.

För att få ta del av uppgifter i ansökan och läkarintyg krävs att personen står som sökande, har fullmakt från den sökande eller att den sökande via uppgifter i ansökningshandlingarna har gett personen behörighet att ta del av uppgifterna i signerad ansökan.

Vid ofullständiga handlingar skickar handläggaren ut ett brev med uppgifter om vilken information som saknas, därefter har den sökande tre månader på sig att inkomma med kompletterande uppgifter. Vid avsaknad av läkarintyg kan tiden förlängas efter samråd med den sökande.

Vid tveksamheter gällande den sökandes gångförmåga kan handläggaren kräva in ett gångtest. Detta gångtest ska avläggas hos legitimerad läkare eller legitimerad sjukgymnast. Gångtestet ska då ske hos annan än den läkare som utfärdade läkarintyget. Gångtest kan även begäras i andra fall där handläggaren anser det nödvändigt. Ett exempel på detta är när kommunen fått in uppgifter om att parkeringstillståndet missbrukats eller då personen tidigare fått sitt tillstånd återkallat till följd av missbruk.

Om handläggaren anser att ärendet kräver ytterligare underlag än vad som framgår i dessa riktlinjer får handläggaren begära in dessa.

3.1.2 Beslut

Beslutet om parkeringstillstånd ska delges skriftligt och innehålla giltighetstid samt vilka villkor som är förenade med beslutet.

Ett ärende får inte avgöras utan att sökande har underrättats om en uppgift som tillförts ärendet genom någon annan än sökande själv. Vid eventuellt ett avslag ska till exempel läkarutlåtande och parkeringstillståndsutredning kommuniceras till sökande. Om sökande anser att någon uppgift är oriktig ska detta dokumenteras.

3.1.3 Tillståndets giltighet

I normalfallet utfärdar Melleruds kommun parkeringstillstånd för rörelsehindrade för tre år. Ett parkeringstillstånd för rörelsehindrade kan utfärdas för maximalt fem år.

Parkeringstillståndet får utfärdas för fem år då det framgår av läkarintyg att rörelsehindret är bestående och handläggaren bedömer, eventuellt efter konsultation med läkare, att rörelsehindret är bestående och för närvarande inte går att behandla (kroniskhet i sjukdomsförloppet).

Kortare giltighetstid än tre år kan ges när läkarintyg och handläggarens bedömning, eventuellt efter konsultation med läkare, anser att rörelsehindret är kortvarigt eller går att behandla.

Ett tillstånd som gått ut förnyas inte automatiskt. Ny ansökan måste göras och bör ske i god tid innan tillståndet går ut. Prövning sker utifrån de förhållanden som råder vid varje ansökningstillfälle.

Om den sökande tidigare har fått sitt parkeringstillstånd återkallat till följd av missbruk av detta ges tillståndet därefter på sex månader, under förutsättning att kriterierna för att kunna få parkeringstillstånd i övrigt uppfylls.

3.1.4 Avslag och överklagande

Vid beslut om avslag på en ansökan ska information om hur man överklagar bifogas beslutet.

Kommunens beslut om parkeringstillstånd kan överklagas.

Om den tillståndssökande önskar är kommunens handläggare skyldig att vägleda den enskilde med överklagandet. Överklagandet ska inkomma till kommunen inom tre veckor från det att den enskilde fick del av beslutet. Kommunen avgör om överklagandet inkommit i rätt tid och om det ska skickas vidare till Länsstyrelsen.

Om beslutet är uppenbart felaktigt kan kommunen ändra beslutet på det sätt som den enskilde begärt i sitt överklagande. Om beslutet ändras på det sätt som den enskilde begär skickas överklagandet vidare till Länsstyrelsen tillsammans med kopior på handlingar i ärendet samt nytt beslut. Om beslutet inte ändras skickas överklagandet till Länsstyrelsen tillsammans med kopior på handlingar i ärendet. Detta bör ske utan dröjsmål, det vill säga inom en vecka.

3.1.5 Förlorat kort

Ett parkeringstillstånd som stulits eller förkommit på annat sätt ska polisanmälas av tillståndshavaren. Ett nytt tillstånd kan utfärdas om kopia på polisanmälan bifogas ansökan. Det förlorade kortet spärras och makuleras av kommunens handläggare.

3.1.6 Missbruk av parkeringstillstånd

Parkeringstillståndet är personligt och får endast användas enligt kommunens beslut.

Exempel på missbruk som kan leda till att tillståndet dras in är om tillståndshavaren lånar ut sitt parkeringstillstånd till någon annan eller om ett parkeringstillstånd för förare används när tillståndshavaren är passagerare.

Tillståndet gäller endast om den rörelsehindrade själv har ärende ut ur bilen. Om någon annan person utträttat ärendet medan den rörelsehindrade sitter kvar i bilen är det missbruk av tillståndet.

Indragning av parkeringstillstånd kan överklagas till Länsstyrelsen. Vid misstanke om missbruk kan kortets tillståndsnummer och giltighetsdatum införas på spärrlistan på samma sätt som för förlorat kort.

3.1.7 Återkallelse

Ett parkeringstillstånd för rörelsehindrad kan återkallas om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns eller om tillståndshavaren bryter mot reglerna för parkeringstillstånd för rörelsehindrad.

Innan en återkallande är aktuellt skickar kommunen information om det skriftligen till kortinnehavaren. Hen har tre veckor på sig att skicka in ett svar och bemöta informationen. Efter en återkallelse kan personen söka nytt tillstånd. Om den sökande bedöms ha ett behov av parkeringstillstånd beviljas det för sex månader i taget. Om det under ett och ett halvt år inte kommer in fler misstankar gällande felaktig användning av parkeringstillståndet kan kommunen bevilja ett tillstånd med längre giltighetstid än sex månader förutsatt att det finns underlag för det i ansökan.

När ett tillstånd återkallas eller när en anmälan om borttappat eller stulet kort kommer in spärras kortet. Personen som blivit av med sitt kort behöver själv göra en förlustanmälan hos polisen innan nytt kort kan utfärdas. Ett nytt kort avsett att ersätta ett borttappat eller stulet kort får samma sista giltighetsdatum som det förlorade kortet.

3.1.8 Redovisning till kommunstyrelsen

Beslut om bifall eller avslag för parkeringstillstånd för rörelsehindrade som fattas på delegation av kommunstyrelsen redovisas till kommunstyrelsens nästkommande sammanträde.